

Te Whārangi Aromatawai mā te Pouako

Hautau Pātata

Te pātai	Ngā aromatawai a te pouako
1. Tuhia tētahi hautau he paku nui ake i te kotahi. Whakamāramahia tō hautau me tōna paku nui ake i te kotahi.	
2. Tuhia kia tekau ngā hautau kei waenganui i te tahi me te hautau i tuhia e koe i te pātai tuatahi.	
3. Kua 11 ināianeī ngā hautau. Raupapahia ēnei hautau mai i te iti ki te rahi.	
4. Tipakona tētahi atu o ngā hautau. Whiriwhiria te hautau hei tāpiri atu ki te hautau i tipakona e koe, kia eke ai te tapeke ki te 2.	

Hautau Pātata

Tūārerere	1			2			3	
Tau	1	2	3	4	5	6	7	8

Tohu Ako: Te Tau, Ngā Tau Whakahau
Kaupapa: Te hautau

Hei whakamārama

He tauira ngohe tēnei, hei aromatawai i te mōhio o te ākonga ki te hautau. Mā te āta mātakitaki me te āta whakarongo a te pouako ki te mahi a te ākonga, e mōhioitia ai te taumata o te ākonga, ngā wāhi e pakari ana, me ngā wāhi hei whakapakari ake.

I ētahi wā, mā te whakawhitiwhiti kōrero, mā te paku whakamārama rānei a te pouako, e kite ai te ākonga i te rautaki, i te huarahi rānei hei whakaoti i te ngohe.

E tika ana kia taunga te ākonga ki tēnei mea te whakaoti rapanga, te wetewete i ngā kōrero me ngā tohutohu, te āta whakaaro i te rautaki e hāngai ana, me te tūhonohono anō i ngā maramara mātauranga kei roto i tōna hinengaro. Koirā te āhua o tēnei ngohe aromatawai.

Me tuku kia mahia tēnei ngohe aromatawai i muri i ngā akoranga e hāngai ana ki te hautau, kava e tuku mātao noa iho.

Rauemi Tautoko:

Kei te whare whakaputu rauemi o Te Tāhuhu o te Mātauranga ēnei rauemi (Down the Back of the Chair), kei te whata rauemi tuihono hoki o Tāhūrangi.

- *Te Poutama Tau, Pukapuka Tuarua: Te Uiui Aromatawai.* Ko ngā kōrero whānui e pā ana ki te aromatawai pāngarau.
- *Te Poutama Tau, Pukapuka Tuawhitu: Te Hautau, te Tau ā-Ira me te Ōrau.* Ko ngā huatau matua me ētahi ngohe whakaako e hāngai ana ki te hautau.

Ngā tohutohu

Whakaaturia te kāri, ākene pea me pānui tahi me te ākonga, **kia mārama ai ngā kōrero.**

Hoatu he wā hei whakaoti mā te ākonga i ngā pātai.

Tonoa te ākonga kia whakamārama i āna mahi. Tāruatia ‘Te Whārangi Aromatawai mā te Pouako’, hei tuhi māu i āna whakamārama, me ō whakaaro, ō whakataunga aromatawai.

Āta tirohia ngā kōrero kei te whārangi ‘Hei Ārahi i te Aromatawai’ hei āwhina i a koe ki te whakatau i te taumata e hāngai ana ki ngā mahi a te ākonga. Kei tēnei whārangi te ngako o te pāngarau e hāngai ana ki tēnei ngohe, me ngā tauira whakamārama a ngā ākonga.

Me mātua mōhio te ākonga

- ki te raupapa hautau
- ki te whakatairite hautau
- ki te whakarea hautau ki te 10
- ki te whiriwhiri hautau ōrite
- ki te whiriwhiri tauwehe pātahi
- ki ngā meka whakareatanga ki te 10×10 me ngā meka whakawehenga e hāngai ana

Ngā kupu pāngarau e hāngai ana

hautau, manokaramu, pātata, raupapa, tapeke, tīpako

Ngā rauemi

- te kāri ngohe
- he rauemi hautau mēnā e hiahiatia ana, pērā i te Ngaku Hautanga (Rauemi Tārua 7-7, Te Poutama Tau)

Ētahi ngohe whakaako e hāngai ana

Te Poutama Tau: Pukapuka Tuawhā

- Kei a Wai te Keke Nui?
- Ngā Hautanga ki te Rārangi Tau
- Te Raupapa Hautau
- Ngā Hautau Waetahi-kore

Te Poutama Tau: Pukapuka Tuawhitu

- Hautau Waenganui

Te Poutama Tau: Pukapuka Tuawaru

- Ngā Hautanga kei roto i te Tahi
- Te Whakatau Tata i ngā Hautau
- He Rārangi Hautau

He tauira pātai hei kukume whakaaro

- Whakamāramahia ngā mahi i oti i a koe i tō hinengaro. He aha tō mahi tuatahi? He aha tō mahi tuarua?
- He aha koe i whiriwhiri ai i tēnā i te tuatahi?
- E mōhio ana koe ki tētahi atu rautaki e hāngai ana ki tēnā pātai?
- Me pēhea te whakaatu i tō mahi ki tētahi pikitia?
- He aha koe i mōhio ai he nui ake tērā i te kotahi?
- He aha i nui ake ai tēnā hautau i tēnā?

Hei Ārahi i te Aromatawai

Hautau Pātata

Te pātai	Kaupae 6 (Mahere Tau), Tau 6	Kaupae 7 (Mahere Tau), Tau 7
1. Tuhia tētahi hautau he paku nui ake i te kotahi. Whakamāramahia iō hautau me tōna paku nui ake i te kotahi.	E mōhio ana ki te tūkanga o te taurunga me te tauraro o tētahi hautau hei whakaatu i tōna rahi. Arā, me nui ake te taurunga i te tauraro kia nui ake ai te hautau i te kotahi. E mōhio ana mēnā he pātata te taurunga me te tauraro o te hautau, ka pātata te hautanga ki te kotahi.	Ka whakamahia te hautau ōrite hei whakatairite hautau. Hei tauira: $1 < 1\frac{2}{17} < 1\frac{1}{8}$, nā te mea $\frac{1}{8} = \frac{2}{16}$
2. Tuhia kia tekau ngā hautau kei waenganui i te tahi me te hautau i tuhia e koe i te pātai tuatahi.	Ka whakamahia he rauemi ōkiko (pērā i te ngaku hautanga) hei kimi i ngā hautanga waenganui.	
3. Kua 11 ināianei ngā hautau. Raupapahia ēnei hautau mai i te iti ki te rahi.	Ka whakamahia te mōhio ki te raupapatanga hautau he ōrite te tauraro. Hei tauira: $1\frac{1}{100}, 1\frac{2}{100}, 1\frac{3}{100}, 1\frac{4}{100} \dots$ Ka whakamahia te mōhio ki te raupapatanga hautau waetahi. Hei tauira: $1, 1\frac{1}{10}, 1\frac{1}{9}, 1\frac{1}{8}, 1\frac{1}{7}$	
4. Tipakona tētahi atu o ngā hautau. Whiriwhiria te hautau hei tāpiri atu ki te hautau i tipakona e koe, kia eke ai te tapeke ki te 2.	Ka whakamahia he rauemi ōkiko (pērā i te ngaku hautanga), ka tuhi pikitia rānei hei whiriwhiri i te tau tāpiri. Ka whakamahia te mōhio ki te maha o tētahi hautanga kei roto i te kotahi. Hei tauira: $1\frac{3}{17} + \frac{14}{17} = 2$, nā te mea 17 ngā hau-tekau mā whitu kei roto i te kotahi.	